

Συνέντευξη με την LIZ HAHNE

Κουσιμπί Μαρία, φοιτήτρια Εργοθεραπείας

Η κα Liz Hahne είναι Εργοθεραπεύτρια και επιστημονικός συνεργάτης του Τμήματος Εργοθεραπείας στο πανεπιστήμιο «Karolinska Institutet» της Σουηδίας.

1) Θα θέλαμε μερικές πληροφορίες για την προσωπική σας επαγγελματική πορεία...

Το όνομά μου είναι Liz Hahne, είμαι εργοθεραπεύτρια και εργάζομαι στο επάγγελμά μου αυτό ενεργά για 40 περίπου χρόνια. Σπούδασα Εργοθεραπεία στο Göteborg, όπου γεννήθηκα και μεγάλωσα. Στην απόφασή μου να ασχοληθώ με την εργοθεραπεία ήταν καταλυτική η επιρροή ενός καθηγητή μου, στο μάθημα του επαγγελματικού προσανατολισμού. Αρχικά ήμουν αρκετά αναποφάσιστη σχετικά με την επαγγελματική πορεία που θα ήθελα να ακολουθήσω. Το επάγγελμά μου της εργοθεραπείας εκείνη την εποχή δεν ήταν ιδιαίτερα ανεπτυγμένο στην Σουηδία, υπήρχαν όμως αισιόδοξες προοπτικές για την εξέλιξή του. Μου άρεσε από την πρώτη στιγμή. Σήμερα μετά από τόσα χρόνια εμπειρίας μπορώ να πω ότι αγαπώ πολύ την δουλειά μου και είμαι πολύ τυχερή που είμαι εργοθεραπεύτρια.

Στα πρώτα χρόνια της επαγγελματικής μου πορείας, ασχολήθηκα με άτομα με ψυχικές διαταραχές. Δούλεψα σε κέντρα ημέρας, όπου στόχος της παρέμβασής μου ήταν κυρίως η κοινωνικοποίηση και η επαγγελματική αποκατάσταση ενώ παράλληλα ασχολήθηκα και σε προεπαγγελματικά εργαστήρια για άτομα με νοτική υστέρηση.

Στην συνέχεια για περίπου ένα χρόνο πήγα στην Ισπανία, όπου δούλεψα σε μια σουηδική εταιρεία με ασθενείς με ρευματοειδή αρθρίτιδα. Ήταν μια καταπληκτική εμπειρία γιατί μου δόθηκε η ευκαιρία να ζήσω και να εργαστώ σε μια εντε-

λώς διαφορετική χώρα, με διαφορετικό πολιτισμό, τρόπο ζωής, κλιματολογικές συνθήκες και νοοτροπίες. Μετά από αυτή την συνεργασία επέστρεψα στην Σουηδία και ασχολήθηκα σε ένα πρόγραμμα αποκατάστασης ατόμων με ψυχικές διαταραχές.

Λίγο καιρό αργότερα απέκτησα οικογένεια και έκανα ένα διάλειμμα από την εργασία μου, ωστόσο συνέχισα να ασχολούμαι με την εργοθεραπεία κυρίως δουλεύοντας από το σπίτι αλλά με πολύ πιο αργούς ρυθμούς και σε θεωρητικού επιπέδου κυρίως δουλειά.

Επέστρεψα στην παλιά μου εργασία, δουλεύοντας ξανά με ασθενείς με ψυχικά προβλήματα. Αυτή την φορά όμως, ασχολήθηκα με Δ.Κ.Ζ. και εκπαίδευση των ατόμων για αυτόνομη διαβίωση σε δικό τους διαμέρισμα.

2) Αγαπάτε την δουλειά σας, κι αυτό φαίνεται μέσα από τις διάφορες δραστηριότητές σας, πόσο σημαντικό πιστεύετε ότι είναι, να αγαπάει κανείς την δουλειά του;

Νομίζω ότι οι περισσότεροι εργοθεραπευτές αγαπούν αυτό που κάνουν. Είναι αλήθεια ότι όταν αγαπάς την δουλειά σου, σε αγαπάει και αυτή και σου προσφέρει ικανοποίηση. Ειδικά στον χώρο της υγείας το να είσαι ενθουσιασμένος και ικανοποιημένος από την επαγγελματική σου πορεία είναι πολύ σημαντικός παράγοντας για το άτομό σου αρχικά και για το έμπυχο περιβάλλον γύρω σου στην συνέχεια, είτε είναι ασθενείς είτε σπουδαστές! Προσπαθείς να βοηθήσεις έναν

συνάνθρωπό σου, βλέπεις να βελτιώνεται η ποιότητα ζωής του και διαπιστώνεις ότι έχεις συμβάλλει με τον τρόπο σου. Αυτή είναι η μεγαλύτερη ευχαρίστηση που μπορείς να αντλήσεις όχι μόνο από την δουλειά σου αλλά και γενικότερα από τον εαυτό σου και την ζωή σου.

3) Σήμερα είστε καθηγήτρια...

Συνέχισα τις σπουδές μου σε επίπεδο Master, στο Τμήμα Εργοθεραπείας του Πανεπιστημίου της Uppsalla. Τελειώνοντας από εκεί, για περίπου μισό χρόνο δουλεύω ως καθηγήτρια στο Τμήμα Εργοθεραπείας του Πανεπιστημίου του Göteborg, όπου αναγκάζομαι να μείνω αρκετό καιρό γιατί χρειάστηκε να βοηθάω τον πατέρα μου που είχε αρρωστήσει. Στην συνέχεια μετακόμισα στην Στοκχόλμη, όπου εδώ και 16 χρόνια, εργάζομαι μόνο στο πανεπιστήμιο και ασχολούμαι με δραστηριότητες εργοθεραπείας σε επίπεδο εκπαίδευσης. Παράλληλα είμαι υπεύθυνη για τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα Ανταλλαγής Σπουδαστών και διάφορα άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα που πραγματοποιούνται σε συνεργασία με τα άλλα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα χωρών του εξωτερικού.

4) Η Σουηδία είναι μια χώρα η οποία φημίζεται για την αξία που δίνει στην εκπαίδευση και το επίπεδο σπουδών των πανεπιστημίων...

Είναι αλήθεια πως η κυβέρνηση παρέχει και στηρίζει σε μεγάλο βαθμό την εκπαίδευση. Υπάρχουν πολλά χρηματοδοτικά προγράμματα που με πολύ ευνοϊκές προϋποθέσεις βοηθούν τον σπουδαστή να φροντίσει για την μόρφωσή του, παρέχονται πολλά προνόμια και αυτό είναι πολύ σημαντικός παράγοντας ανάπτυξης. Δεν είναι τυχαίο που η Σουηδία είναι μια χώρα, στην οποία φιλοξενείται ένας πολύ μεγάλος αριθμός φοιτητών του εξωτερικού, τόσο προπτυχιακού σταδίου όσο και επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών. Η εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα παρέχεται δωρεάν, και αυτό συμβάλλει αρκετά στην προσέλευση των σπουδαστών, ενώ παράλληλα η ποιότητα της εκπαίδευσης είναι αρκετά υψηλή. Για την εργοθεραπεία συγκεκριμένα, υπάρχουν συνοδικά οκτώ (8) Πανεπιστημιακά Ιδρύματα σε όλη την χώρα, τα περισσότερα

από τα οποία καλύπτουν μεταπτυχιακές σπουδές.

5) Ποια είναι η στάση της κοινωνίας και της πολιτείας απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες εδώ στην Σουηδία;

Στην Σουηδία παρέχονται πολλές υπηρεσίες για αυτά τα άτομα, είναι ένα ισχυρά οργανωμένο κράτος πρόνοιας που στηρίζει τα άτομα με αναπηρίες. Οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες δεν είναι οι περιθωριοποιημένοι πολίτες, αντίθετα έχουν ισότιμα δικαιώματα και υποχρεώσεις με όλους τους υπόλοιπους. Αλλά το κράτος φροντίζει να τους παρέχει τις δομές και την απαραίτητη προσβασιμότητα.

6) Θέλητε να μας δώσετε μια περιγραφή του πανεπιστημίου που εργάζεστε και του τμήματος εργοθεραπείας;

Το Karolinska Institutet της Σουηδίας είναι ένα πανεπιστήμιο στο οποίο στεγάζονται μόνο ιατρικά και παραϊατρικά επαγγέλματα. Θεωρείται ένα από τα καλύτερα πανεπιστήμια ανθρωπιστικών και ιατρικών επιστημών στον κόσμο.

Εδρεύει στην Στοκχόλμη και στεγάζεται σε δυο διαφορετικές περιοχές της πόλης, στην Solna και Huddinge.

Η Σχολή Εργοθεραπείας ανήκει στο Τμήμα Νευροτεχνολογίας (Department of Neurotec). Οι σπουδαστές εισάγονται μετά από εξετάσεις και η φοίτηση είναι δωρεάν. Η διάρκεια σπουδών είναι τρία έτη. Το πρόγραμμα μαθημάτων του τμήματος είναι επικεντρωμένο σε έννοιες- κλειδιά για την εργοθεραπεία, όπως είναι: το έργο, η υγεία, η ικανότητα, το κίνητρο και η κινητοποίηση, το περιβάλλον, η κουλτούρα-πολιτισμός και η δημιουργικότητα. Η φιλοσοφία του προγράμματος εκπαίδευσης έχει τις ρίζες της στην μάθηση μέσω της επίλυσης προβλήματος (problem-based learning). Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην εκπαίδευση των σπουδαστών ποικίλουν και περιλαμβάνουν θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα, ομιλίες, σεμινάρια, ατομικές και ομαδικές εργασίες και μελέτη κλινικών περιπτώσεων. Εκτός όμως από μαθήματα που εξειδικεύονται στην εργοθεραπεία, οι φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα και άλλων επιστημών, από την ιατρική, την ψυχολογία και την κοινωνιολογία. Κατά το τελευταίο εξάμηνο οι σπουδαστές επιλέγουν να παρακολουθήσουν ένα θεωρητικό μάθημα της αρεσκείας τους, ενώ

πρέπει να ολοκληρώσουν την πτυχιακή τους και να εκτελέσουν την πρακτική τους στον κλάδο εκείνο που τους ενδιαφέρει.

Η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι κατά κύριο λόγο τα Σουηδικά, πολλές όμως από τις βιβλιογραφικές αναφορές και πηγές είναι ως επί το πλείστον στα αγγλικά. Βέβαια υπάρχουν μαθήματα που γίνονται στα αγγλικά και απευθύνονται κυρίως στους σπουδαστές που έρχονται από άλλες χώρες με τα διάφορα Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

Το Τμήμα Εργοθεραπείας συνεργάζεται στενά και με άλλα Πανεπιστήμια του εξωτερικού, σε επίπεδο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και ανταλλαγής σπουδαστών.

7) Ποια μαθήματα περιλαμβάνει (περιληπτικά) το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος;

Το πρόγραμμα μαθημάτων έχει ως εξής:

Εξάμηνο 1^ο

- 1) Βασική Εργοθεραπεία και Επιστημονική Μεθοδολογία (Basic Occupational Therapy and Scientific Theory and Method)
- 2) Ανθρώπινη Ανάπτυξη – Βιολογική Προσέγγιση (Human Development from a Biological Perspective)

Εξάμηνο 2^ο

- 3) Ψυχολογία (Psychology)
- 4) Ανθρώπινα Έργα (Human Occupation)

Εξάμηνο 3^ο

- 5) Παθολογία (Pathology)
- 6) Παιδαγωγική (Pedagogy)

Εξάμηνο 4^ο

- 7) Δραστηριότητες Καθημερινής Ζωής (Activities of Daily Living)

Εξάμηνο 5^ο

- 8) Επιστημονικός Σχεδιασμός και Μεθοδολογία (Scientific Design and Method)

- 9) Εργασιακές και Ψυχαγωγικές Δραστηριότητες (Activities in Work and Leisure)

- 10) Αναπηρία και Κοινωνία (Handicap and Society)

Εξάμηνο 6^ο

- 11) Πτυχιακή Εργασία (Thesis Course)

- 12) Οργάνωση και Διοίκηση των Υπηρεσιών Υγείας (Organization and Management within Healthcare, Primary Care and Community Based Care)

- 13) Κλινική Εκπαίδευση (Interprofessional Clinical Education)

- 14) [επιλογής] Ατομικός Σχεδιασμός του Περιβάλλοντος (Individual Design of the Environment)

- 15) [επιλογής] Δημιουργικότητα, Πολιτισμός και Υγεία (Creativity, Culture and Health)

- 16) [επιλογής] Ανώτερη Κλινική Πρακτική (Advanced Clinical Practice)

- 17) Πρακτική Άσκηση

Οι κλινικές και τα πλάισια όπου οι σπουδαστές κάνουν την πρακτική τους χρηματοδοτούνται από την κυβέρνηση για να δεχτούν τους σπουδαστές, οι ίδιοι ως φοιτητές δεν πληρώνονται.

8) Σε ποιους τομείς και χώρους απασχολούνται οι απόφοιτοι εργοθεραπευτές σήμερα;

Οι δομές και χώροι που μπορούν να εργαστούν οι εργοθεραπευτές σήμερα είναι πολλοί, αυτοί περιλαμβάνουν τα νοσοκομεία, τα διάφορα κέντρα παροχής υπηρεσιών υγείας και γηροκομεία. Άλλοι χώροι εργασίας αποτελούν τα Κέντρα Ημέρας, διάφορα Κέντρα Αποκατάστασης, Προγράμματα Θεραπείας στο Σπίτι και την Κοινότητα, Ειδικά Σχολεία, Φυλακές, σε διάφορες βιομηχανίες, σε Ιδιωτικά Κέντρα και θεραπευτήρια.

Μία πολύ σημαντική εξέλιξη στο επάγγελμα της εργοθεραπείας σήμερα είναι η ανάπτυξη, χρήση και προσαρμογή της υποστηρικτικής τεχνολογίας. Πολλοί νέοι εργοθεραπευτές σε διάφορα κέντρα, παρέχουν υπηρεσίες χρησιμοποιώντας συσκευές, οι οποίες μπορεί να είναι από ένας απλός διακόπτης μέχρι ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής. Έχει αποδειχτεί

ότι είναι μια πολύ αποτελεσματική προσέγγιση καθώς το άτομο καταφέρνει τελικά να έχει πρόσβαση στο περιβάλλον του. Τέλος, είναι αρκετοί οι εργοθεραπευτές που απασχολούνται στο χώρο της εκπαίδευσης, σαν καθηγητές ή ακόμη και στο τομέα της Συμβουλευτικής.

9) Ποιά είναι η θέση του Σύλλογου των Εργοθεραπευτών και των Τμημάτων Εργοθεραπείας των πανεπιστημίων;

Ο Σύλλογος των Εργοθεραπευτών είναι ένα ανεξάρτητο σώμα

και δεν παρεμβαίνει σε θέματα των πανεπιστημίων. Στηρίζει τους επαγγελματίες και παρεμβαίνει όταν άπτονται των αρμοδιοτήτων του. Χρηματοδοτεί νέες τεχνικές και εφαρμογές στα διάφορα θεραπευτικά προγράμματα, διοργανώνει σεμινάρια και παρέχει εκπαιδευτικό υλικό, βοηθά στην προώθηση του επαγγέλματος και είναι υπεύθυνος για το Σκανδιναβικό περιοδικό Εργοθεραπείας.

Σας ευχαριστώ για τις πολύτιμες πληροφορίες σας

Χρήσιμες Διευθύνσεις σε διάφορα προγράμματα εργοθεραπείας στην Σουηδία...

(sites των Τμημάτων Εργοθεραπείας των Πανεπιστημίων)

[http:// www.hv.luth.se/](http://www.hv.luth.se/) (Boden)

[http:// www.utbkat.gu.se/utbildning/utb/PVARBY.html](http://www.utbkat.gu.se/utbildning/utb/PVARBY.html) (Göteborg)

[http:// www.hj.se/hhj/utbildning/program/arbet.html](http://www.hj.se/hhj/utbildning/program/arbet.html) (Jönköping)

[http:// www.liu.se/utbildning/program/hu/arbter/](http://www.liu.se/utbildning/program/hu/arbter/) (Linköping)

[http:// www.arb.lu.se/](http://www.arb.lu.se/) (Lund)

[http:// www.umu.se/varutb/at.html](http://www.umu.se/varutb/at.html) (Ume_)

[http:// www.stork.oru.se/utb/program/arbteraProg.html](http://www.stork.oru.se/utb/program/arbteraProg.html) (Örebro)

[http:// www.neurotec.ki.se/occther/](http://www.neurotec.ki.se/occther/) (Karolinska Institutet)

The Swedish Association of Occupational Therapists

[http:// www.fsa.akademikerhuset.se/](http://www.fsa.akademikerhuset.se/)

Scandinavian Journal of Occupational Therapy

[http:// www.scup.no/journals/en/j-473.html](http://www.scup.no/journals/en/j-473.html)